

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОВНОЇ СВІДОМОСТІ ТА ПАТРІОТИЗМУ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА

Актуальність теми. У сучасних умовах глобалізації та війни в Україні формування національної мовної свідомості та патріотизму є невідкладним завданням вищої освіти, адже ці якості сприяють не лише професійному розвитку, а й усвідомленню своєї ролі у відбудові та зміцненні держави. Знання з української мови та академічного письма стають платформою для інтеграції технічних знань із національною ідентичністю, оскільки мова є інструментом спілкування, мислення та культурного розвитку. Варто зазначити, що саме завдяки художнім творам можна здійснювати національно-патріотичне виховання, закладаючи любов і повагу до рідної мови, до українського народу, до Батьківщини. Проблема формування високої національної свідомості та почуття патріотизму під час вивчення української мови є надзвичайно актуальною.

Роль української мови у професійному становленні. Студенти технічних спеціальностей часто недооцінюють значення мовленнєвої компетентності, вважаючи її другорядною, порівняно з математикою чи програмуванням. Однак вміння чітко формулювати думку українською мовою, писати наукові тексти та презентувати проекти є ключовими для інженерів. На заняттях студенти вчаться адаптувати професійну термінологію до української мови, що сприяє її розвитку в технічній сфері та зміцнює свідомість як частину професійної ідентичності.

Зараз національно-патріотичне виховання втілює в собі мету і процес національно-етнічного оновлення українського народу, тому навчальні заклади розглядають його як основний елемент усієї української виховної системи. Можна стверджувати, що національна свідомість і патріотизм відіграють важливу роль у вихованні морального духу особистості.

Інтеграція патріотичних тем у навчальний процес є важливим чинником формування національної свідомості та самосвідомості молодого покоління. Питання національної пам'яті відіграє визначальну роль у вихованні свідомого громадянина, а національно-політична свідомість впливає на становлення особистості та її суспільну активність. Національна свідомість розглядається як ключовий елемент етнодержавознавства, що підтверджує необхідність вивчення історичних та культурних аспектів у освітньому процесі. Тяглість національної традиції відображена у літописах, а використання художньої літератури як засобу патріотичного виховання сприяють поглибленню ідентичності. Отже, патріотичні теми в освіті формують глибоке усвідомлення національної належності та виховують відповідальних громадян, що є необхідним для розвитку суспільства.

Методи формування мовної свідомості. На заняттях застосовуються інтерактивні методи: аналіз україномовних технічних текстів, переклад іншомовних джерел, складання звітів, службових листів і презентації українською мовою. Наприклад, студенти можуть перекладати інструкції до робототехнічних систем або

написання звітів чи редагування та написання тез на наукові конференції, які включають важливі теми для обговорення певних інженерних рішень. Однією з таких тем може бути "Роль автоматизації у часи відбудови України". Ці вправи не тільки забезпечують практику в набутті мовних навичок, а й підкреслюють важливість української мови в інженерній літературі.

Виховання патріотизму через мову. Поняття з української мови стають простором для виховання патріотичних почуттів через обговорення сучасних викликів: війни, технологічного розвитку, культурної самобутності. Дискусії про значення мови у збереженні національної ідентичності, аналіз поезії чи прози воєнного часу (Максим Кривцов, Ярина Черногуз, Сергій Жадан тощо) мотивують студентів бачити себе частиною українського народу.

Практичне значення для студентів. Формування мовної свідомості та патріотизму сприяння розвитку soft skills: комунікабельності, критичного мислення, командної роботи. Студенти, які вільно володіють українською мовою, можуть представляти свої проекти на національних і міжнародних конференціях, просуваючи українську науку. Патріотизм, підкріплений професійними знаннями, спонукає їх спрямовувати свої навички на благо України – від розробки автоматизованих систем промисловості до створення технологій для оборони.

Висновок. Можемо стверджувати, що практичні заняття з української мови та академічного письма для студентів технічних спеціальностей є не лише інструментом мовної підготовки, а й платформою для формування національної свідомості та патріотизму. Об'єднання технічної освіти з мовною та культурною складовою готує фахівців, які усвідомлюють свою роль у розвитку України, зміцненні її технологічного потенціалу та збереженні ідентичності.

ДЖЕРЕЛА

1. Білошицька З., Прищепа О., Плечко А. Порівняльний аналіз сприймання лексеми патріотизм українською молоддю в умовах нинішнього соціального часопростору. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство). 2018. № 26. С. 40–47.

2. Черниш, Н. (2023). Національно-патріотичне виховання у процесі вивчення української літератури. Теоретична та дидактична філологія. Режим доступу: [http://268-Article-Text-412-1-10-20230815\(1\).pdf](http://268-Article-Text-412-1-10-20230815(1).pdf)

3. Данилюк Л. Національно-політична свідомість суспільства і формування особистості : автореф. дис... канд. філос. наук. Київ, 1999. 19 с.

4. Дмитрієнко Ю. Проблема спадкоємності в національній самосвідомості : автореф. дис... канд. філос. наук. Харків, 1998. 18 с.